

Redogörelse till riksdagen 2025/26:OSSE1

Redogörelse för verksamheten i riksdagens delegation till OSSE:s parlamentariska församling 2025

Till riksdagen

Den svenska delegationen till OSSE:s parlamentariska församling överlämnar härmed sin redogörelse för verksamheten inom den parlamentariska församlingen och den svenska delegationens arbete under 2025.

Stockholm den 5 mars 2026

På delegationens vägnar

Björn Söder
delegationsordförande

Fredrik Svensson
delegationssekreterare

Innehållsförteckning

Till riksdagen	1
OSSE:s medlemsstater	3
1 Sammanfattning och OSSE:s historia	4
1.1 Sammanfattning	4
1.2 OSSE:s historia	4
2 Församlingens roll, organisering och budget	6
2.1 Roll och organisering	6
2.2 Budget	7
3 Riksdagens delegation till församlingen	8
3.1 Ledamöter	8
3.2 Utskottsfördelning	8
4 Den svenska delegationens verksamhet 2025	10
4.1 Delegationsmöten	10
4.2 Övriga möten	10
4.2.1 Nordisk-baltiskt samarbete	10
4.2.2 Nordisk-baltiskt samarbete med centralasiatiska delegationer	10
4.2.3 Högnivåmöte om de barn som Ryssland fört bort	10
4.2.4 Filmvisning med anledning av 50-årsjubileet av Helsingforsslutakten	10
4.3 Delegationsresor	11
4.3.1 Fältbesök i Tadzjikistan	11
4.4 Seminarier	11
4.5 Interaktion med riksdagens utskott	11
4.6 Talmannens delegationspresidiemöten	11
5 Församlingens sessioner 2025	12
5.1 Vintermötet i Wien	12
5.2 Sommarsessionen i Porto	12
5.2.1 Utskottssammanträden	14
5.3 Höstmötet i Istanbul	15
6 Svenska ledamöters särskilda uppdrag för församlingen och parlamentariska nätverk	16
6.1 Svenska ledamöters särskilda uppdrag för församlingen	16
6.1.1 Uppdraget som kassör för församlingen	16
6.1.2 Uppdraget som rapportör för det tredje utskottet	16
6.1.3 Uppdraget som rapportör för Ukrainagruppen	17
6.1.4 Uppdraget som särskilt sändebud för återförandet av de bortförda ukrainska barnen	17
6.1.5 Uppdraget som ledamot i arbetsgruppen för migrationsfrågor	17
6.2 Parlamentariska nätverk	17
6.2.1 Nätverket för unga parlamentariker	17
7 Valobservationer	18
7.1 Presidentvalet i Rumänien	18
7.2 Parlamentsvalet i Albanien	18
7.3 Parlamentsvalet i Moldavien	19
7.4 Parlamentsvalet i Kirgizistan	19
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över antagna resolutioner	20

OSSE:s medlemsstater

Källa: Se bilagan.

OSSE:s medlemsstater: Albanien, Andorra, Armenien, Azerbajdzjan, Belarus, Belgien, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenta staterna, Georgien, Grekland, Irland, Island, Italien, Kanada, Kazakstan, Kirgizistan, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Moldavien, Monaco, Mongoliet, Montenegro, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Ryssland, San Marino, Sverige, Tadzjikistan, Tjeckien, Turkiet, Turkmenistan, Tyskland, Ukraina, Ungern, Uzbekistan, Österrike, Vatikanstaten¹.

Partnerstater: Afghanistan, Algeriet, Australien, Egypten, Israel, Japan, Jordanien, Marocko, Sydkorea, Thailand, Tunisien.

¹ Vatikanstaten deltar som permanent observatör i OSSE.

1 Sammanfattning och OSSE:s historia

1.1 Sammanfattning

Under 2025 fortsatte OSSE:s parlamentariska församling (OSSE PF) att vid en rad tillfällen behandla det förändrade säkerhetsläget i Europa efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser för OSSE-regionen som helhet. Politiska fångar, artificiell intelligens (AI), ungdomars radikaliserings, klimatfrågan, demografiska förändringar och situationen i Mellanöstern adresserades också. Även den demokratiska utvecklingen i Östeuropa aktualiserades med anledning av påverkansförsök från utländska aktörer under val i Rumänien och Moldavien. Ryssland har inte betalat det årliga medlemsbidraget för 2023, 2024 eller 2025. Den ryska federationen har avbrutit sitt deltagande i församlingen med hänvisning till att deras delegation nekats visering för inresa till flera av församlingens möten.

Vid sidan av det politiska arbetet har församlingen, det internationella sekretariatet och särskilt kassören hanterat det budgetunderskott som uppstått till följd av Rysslands uteblivna bidrag.

Under den årliga sommarsessionen som hölls i Porto, Portugal, antogs Portodeklarationen. Portodeklarationen innefattar tre resolutioner från församlingens tre fackutskott och 21 enskilda resolutioner. Den svenska delegationen deltog aktivt i församlingens verksamhet i samband med stadgeenliga möten, valobservationer och konferenser.

1.2 OSSE:s historia

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) har sitt ursprung i europeiska säkerhetskonferensen (ESK). ESK etablerades 1975 som ett forum för politiska förhandlingar mellan öst och väst. År 1993 fick ESK ställning som regional organisation i FN enligt FN-stadgans kapitel VIII. År 1995 bytte konferensen namn till Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa.

OSSE omfattar i dag 57 stater och är en effektiv organisation i det internationella politiska samarbetet. Den ryska federationen har inte betalat det årliga medlemsbidraget sedan 2023 och har därmed ingen rösträtt i församlingen. Organisationen har en flexibel struktur och en bred syn på säkerhet. Verksamheten omfattar tre dimensioner:

- säkerhetspolitik
- ekonomi och miljö
- demokrati och mänskliga rättigheter.

Tyngdpunkten inom OSSE:s verksamhet försköts under 1990-talet från långsiktiga förhandlingar inom normbyggande och militära förtroendeskapande åtgärder till konfliktförebyggande arbete för att stärka demokratin i medlems-

länderna. OSSE är en i hög grad operativ organisation, ofta i nära samarbete med andra internationella organ. För närvarande bedrivs fältinsatser i ett femtontal länder. Fältinsatsernas arbete är inriktat på att stärka respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, bygga upp demokratiska institutioner och stödja förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper.

Organisationen har kapacitet att verka i olika skeden av en konflikt, med förvarning, förebyggande, konflikthantering och återuppbyggnad. Den arbetar även för demokratisk utveckling och rättsstatens principer. Organisationen har också i allt större utsträckning tagit sig an frågor som sträcker sig över OSSE:s samtliga tre dimensioner, såsom migration, människohandel, terrorism och gränsövervakning.

2 Församlingens roll, organisering och budget

2.1 Roll och organisering

OSSE:s parlamentariska församling (OSSE PF) etablerades 1990 i samband med att OSSE fick en fastare institutionell struktur.

Den parlamentariska församlingen ska genom dialog bidra till och främja konfliktlösning, en demokratisk samhällsutveckling och rättsstatens principer i medlemsländerna. Församlingen ska även följa upp hur väl medlemsländernas regeringar genomför de resolutioner och rekommendationer som församlingen antar vid sina möten. Målen för församlingens verksamhet anges i dess stadga.

Församlingen har 323 ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Antalet medlemmar i de nationella delegationerna fastställs i församlingens stadga. Den svenska delegationen uppgår till 8 ordinarie ledamöter och 8 ersättare.

Församlingen har sex officiella språk: engelska, franska, italienska, ryska, spanska och tyska.

Den parlamentariska församlingen har tre årliga möten: en sommarsession, ett höstmöte och ett vintermöte. Vid mötena samlas de nationella delegationerna från OSSE:s medlemsländer och observatörländerna.

Under mötena följer församlingen upp hur medlemsländerna uppfyller OSSE:s mål. Dessutom diskuteras aktuella frågor, och församlingen för en dialog med medlemsländernas regeringsorgan. Vid den årliga sessionen i juni håller församlingen sammanträde i plenum och fattar beslut. Beslut i församlingens plenum fattas med enkel majoritet.

Vid den årliga sessionen i juni håller församlingen sammanträde i plenum och fattar beslut. Beslut i församlingens plenum fattas med enkel majoritet.

Den parlamentariska församlingens styrande organ är det ständiga utskottet och byrån. Församlingens ständiga utskott består av församlingens byrå och av ordförandena för de nationella delegationerna. Det ständiga utskottet förbereder och beslutar om dagordningen för sessionen, höstmötet och vintermötet. Utskottet beslutar även vilka tilläggsförslag som ska tas upp under sessionen och vilka fackutskott som ska bereda dem. Beslut fattas enligt principen konsensus minus en.

Församlingen leds av en byrå som består av en president, nio vicepresidenter, en kassör, ordförandena för de tre fackutskotten och den tidigare presidenten. Presidenten väljs för ett verksamhetsår med möjlighet till omval en gång. Byråns nio vicepresidenter väljs för respektive tre år och kan väljas om men inte ingå i byrån i mer än sex år. Den tidigare presidenten saknar rösträtt. Beslut i byrån tas med två tredjedelars kvalificerad majoritet. Sedan juli 2025 är Pere Joan Pons Sampietro församlingens president.

Den parlamentariska församlingen har tre fackutskott som sammanträder under sessionen och som motsvarar de tre dimensionerna inom OSSE. Varje utskott företräds av ett presidium som består av en ordförande, en vice ordförande och en rapportör. Ordföranden leder arbetet, medan utskottets rapportör lägger fram en rapport och en resolution som behandlas vid sessionen.

Utöver de tre ordinarie fackutskotten har församlingen två arbetsgrupper: arbetsgruppen för migrationsfrågor och arbetsgruppen mot terrorism. De två grupperna har till uppgift att samordna församlingens verksamhet i respektive fråga, rapportera till det ständiga utskottet och lägga fram resolutioner vid sessionen.

Församlingens president kan utse medlemmar i församlingen till särskilda representanter för specifika frågor. De särskilda representanterna ska rapportera om sin verksamhet till det ständiga utskottet. Presidenten utser även en ordförande, en vice ordförande och ledamöter till dessa arbetsgrupper.

Inom församlingen verkar fyra partigrupper: den konservativa gruppen, socialistgruppen, den konservativa och reformistiska gruppen samt den liberala gruppen. De fyra partigrupperna har inga sekretariat och får inte några finansiella bidrag från församlingen. De sammanträder i anslutning till församlingens stadgeenliga möten.

Församlingens sekretariat finns i Köpenhamn, och där arbetar ett tjugotal tjänstemän. Sekretariatet har även ett kontor i Wien som representerar församlingen vid OSSE:s möten.

2.2 Budget

OSSE PF:s budget under verksamhetsåret 2024/25 uppgick till 4 373 000 EUR. Räkenskapsåret började den 1 oktober 2024 och slutade den 30 september 2025. I enlighet med artikel 10 i Madriddeklarationen (1992) står varje lands bidrag i proportion till den fördelningsnyckel som OSSE beslutat om. Verksamhetsåret 2024/25 bidrog Sverige med 3,231 procent av församlingens budget, motsvarande 141 292 EUR.

3 Riksdagens delegation till församlingen

3.1 Ledamöter

I den svenska delegationen ingår åtta ordinarie ledamöter och lika många ersättare. Dessa väljs av riksdagens kammare för en mandatperiod. Efter riksdagsvalet hösten 2022 valdes följande delegation:

Ordinarie ledamöter	Ersättare
Björn Söder (SD)	Matheus Enholm (SD)
Johan Büser (S)	Peder Björk (S)
Arin Karapet (M)	Edward Riedl (M)
Carina Ödebrink (S)	Jessica Rodén (S)
Markus Wiechel (SD)	Joar Forssell (L)
Kadir Kasirga (S)	Lars Isacsson (S)
Helena Storckenfeldt (M) ²	Ulrik Nilsson (M)
Linnéa Wickman (S)	Louise Thunström (S)

Delegationen har valt Björn Söder (SD) till ordförande och Johan Büser (S) till vice ordförande.

3.2 Utskottsfördelning

Fördelningen till den parlamentariska församlingens fackutskott till och med sommarsessionen 2025 var följande:

Utskott I Politik och säkerhet

Markus Wiechel (SD)
Johan Büser (S)
Arin Karapet (M)

Utskott II Ekonomi, vetenskap, teknik och miljö

Helena Storckenfeldt (M)³
Linnéa Wickman (S)

² Ersattes av Marie Nicholson (M) den 14 november 2025.

³ Ersattes av Marie Nicholson (M) den 14 november 2025.

Utskott III Demokrati, mänskliga rättigheter och humanitära frågor

Björn Söder (SD)

Carina Ödebrink (S)

Kadir Kasirga (S)

4 Den svenska delegationens verksamhet 2025

4.1 Delegationsmöten

Under 2025 höll den svenska delegationen åtta möten.

4.2 Övriga möten

4.2.1 Nordisk-baltiskt samarbete

De nordisk-baltiska delegationerna träffades i samband med det stadgeenliga mötet som hölls i Porto, Portugal. Delegationerna diskuterade särskilt Rysslands fullskaliga invasionskrig i Ukraina samt ekonomi och revisionsfrågor.

4.2.2 Nordisk-baltiskt samarbete med centralasiatiska delegationer

Som en del av det nordisk-baltiska samarbetet har den svenska delegationen tagit initiativ till ett förstärkt kunskapsutbyte med centralasiatiska delegationer. Bilaterala möten ägde rum vid sommarmötet i Porto, och man träffade Uzbekistans OSSE-delegation i samband med höstmötet i Istanbul för att diskutera energi- och jämställdhetspolitik.

4.2.3 Högnivåmöte om de barn som Ryssland fört bort

I samband med riksdagens värdskap för Krimplattformen anordnade den svenska OSSE-delegationen tillsammans med Europarådets delegation ett gemensamt möte i riksdagen om de ukrainska barn som Ryssland fört bort. Talare på mötet var de särskilda sändebuden från Europarådet och OSSE samt människorättsutredare från Yales universitet. Riksdagens talman och den ukrainske talmannen inledningstalade. Mötet besöktes av riksdagsledamöter, Hennes Majestät Drottningen, talmän från andra parlament, ambassadörer och företrädare för civilsamhället.

4.2.4 Filmvisning med anledning av 50-årsjubileet av Helsingforsslutakten

Den 10 december arrangerade delegationen en visning av filmen The Helsinki Effect, vilken uppmärksammar 50-årsjubileet av Helsingforsslutakten och OSSE:s grundande. Finlands ambassadör representerade det finländska ordförandeskapet i OSSE och höll ett anförande, tillsammans med välkomst- och avslutningstal av delegationens presidium.

4.3 Delegationsresor

4.3.1 Fältbesök i Tadzjikistan

Björn Söder (SD) deltog i april i ett fältbesök i Tadzjikistan, arrangerat av OSSE PF. Besöket innefattade bilaterala möten med politiska representanter, möten med civilsamhällesorganisationer och besök vid en gränskontroll till Afghanistan. Syftet med resan var att belysa det viktiga operativa arbete och fältarbete som OSSE bedriver i regionen.

4.4 Seminarier

Under 2025 arrangerades ett antal seminarier. I oktober genomfördes ett seminarium om valobservationen i Moldavien. I januari arrangerades ett seminarium om det parlamentsval som man observerat i Uzbekistan i december 2024. I augusti arrangerade delegationen ett digitalt seminarium om fredsförhandlingarna mellan Armenien och Azerbajdzjan. Vid sommarmötet i Porto arrangerade delegationen ett seminarium om val och digitalisering tillsammans med OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (Office for Democratic Institutions and Human Rights, ODIHR). Dessutom arrangerade delegationen ett seminarium om desinformation tillsammans med den ukrainska delegationen.

4.5 Interaktion med riksdagens utskott

Delegationens presidium har utbytt information vid ett sammanträde med utrikesutskottet. Det sker ett kontinuerligt utbyte av information mellan ledamöter i delegationen och riksdagens utskott.

4.6 Talmannens delegationspresidiemöten

Delegationens presidium har deltagit vid talmannens delegationspresidiemöten som syftar till interaktion mellan delegationerna till riksdagens interparlamentariska församlingar och utrikesutskottet.

5 Församlingens sessioner 2025

5.1 Vintermötet i Wien

Församlingens vintermöte hölls i Wien, Österrike, och behandlade Rysslands fullskaliga invasionskrig i Ukraina, kärnvapensäkerhet, klimatförändringar, AI och politiska fångar inom OSSE-regionen. Den svenska delegationen bestod av åtta ledamöter. Församlingen höll två sammanträden i plenum. Ständiga utskottet sammanträdde i början av mötet, där församlingens president, kassör och generalsekreterare presenterade sina rapporter.

Församlingens president, OSSE:s generalsekreterare, presidenten för Österrikes nationalråd och Finlands permanenta representant till OSSE höll öppningsanföranden. Samtliga talare uppmärksammade OSSE:s 50-årsjubileum sedan undertecknandet av Helsingforslutakten 1975. Talarna uppmanade också medlemsstater att främja dialog och stärkt säkerhetssamarbete samt att iaktta de principer som OSSE grundades på. I anförandena fördömdes även Rysslands aggressioner mot Ukraina, och talarna betonade vikten av att ställa ansvariga till svars för krigsbrott och att säkerställa att de bortförda ukrainska barnen får återvända.

Därefter följde de tre utskottens sammanträden, där bland annat tredje utskottet höll en särskild debatt om nya teknologier och sociala medier samt deras påverkan på valprocessers legitimitet och rättssäkerhet. I andra utskottet debatterades hur OSSE ska verka för hållbara ekonomiska och miljövänliga strukturer. Under det andra gemensamma sammanträdet för utskotten deltog den ryska oppositionspolitikern Vladimir Kara-Murza, som frisläpptes vid en fångutväxling med Ryssland i augusti 2024. Han lyfte fram att internationellt samarbete och fördömande av den ryska regimens förtryck var centrala delar för att få honom frisläppt. Ett seminarium hölls även om ämnet, anordnat av de svenska och norska delegationerna, där det betonades att en potentiell fred i Ukraina måste innefatta frigivning av alla politiska fångar. En debatt hölls även om prioriterade utmaningar för europeisk säkerhet, där betydelsen av att inkludera Ukraina i fredsförhandlingarna med Ryssland lyftes fram, liksom vikten av att Europa deltar i säkerhetsdialoger som rör dess egen region.

5.2 Sommarsessionen i Porto

Församlingens sommarsession hölls i Porto, Portugal, och det övergripande temat var OSSE:s 50-årsjubileum sedan undertecknandet av Helsingforsakten 1975. Parlamentarikerna adresserade vikten av multilaterala samarbeten, kärnvapengarantier och dialog mellan medlemsstater. Därtill avhandlades demografiska förändringar, ungdomars radikaliserings, människohandel i samband med krig och AI:s roll i en digitaliserad värld. Under veckan diskuterades särskilt Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, situationen i Mellanöstern och

utvecklingen i Georgien. Sveriges delegation bestod av åtta ledamöter. I slutet av veckan antogs Portodeklarationen.

Sommarsessionen inleddes med ett sammanträde i det ständiga utskottet, där församlingens president, generalsekreterare och kassör presenterade sina rapporter. Den föreslagna budgeten för verksamhetsåret 2025/26 godkändes av det ständiga utskottet. Vidare hölls anföranden som uppmärksammade firandet av Helsingforslutakten 1975. I videohälsningar poängterade Portugals president församlingens viktiga roll när det kommer till att medla fred och värna om rättsstatens principer, och FN:s generalsekreterare betonade värdet av OSSE:s parlamentariska diplomati. Församlingens president uppmanade till kreativa och proaktiva åtgärder i OSSE:s tre utskott för att möta de ökade politiska motsättningarna i regionen.

Under sessionen behandlade fackutskotten de utmaningar som OSSE-regionen står inför: den ryska invasionen av Ukraina, mänskliga rättigheter i kölvattnet av antidemokratisk utveckling i regionen samt upprätthållandet av långsiktiga ekonomiska och miljövänliga strukturer. Ett seminarium om jämställdhetsfrågor anordnades också, där frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter diskuterades. Därtill hölls ett seminarium om digitaliseringen av valkampanjer och valprocesser samt ett seminarium om hur rysk propaganda och hybridkrig ska bekämpas, där den svenska delegationens ordförande inledde diskussionerna. Mötena följdes av specifika sessioner, där den tillfälliga kommittén mot terrorism träffades för att diskutera åtgärder mot ökande radikal terrorism och ungdomars radikalisering. OSSE:s arbetsgrupp för situationen i Ukraina möttes också för att diskutera de utmaningar Ukraina står inför. Den särskilda rapportören för gruppen, Carina Ödebrink (S), presenterade sin rapport Ryska bortföranden och deportationer av ukrainska barn. Under veckan hölls det även ett flertal seminarium som avhandlade demografisk nedgång i regionen, ungdomar i väpnade konflikter och bekämpning av människohandel bland ukrainska flyktingar.

Sessionen avslutades med att Portodeklarationen antogs. Den innehåller tre resolutioner för de tre kommittéerna och 21 kompletterande punkter inom olika områden. Deklarationen uppmanar alla medlemsstater att fortsätta att följa de demokratiska principer som fastställdes 1975 samt att återigen främja den samarbetsanda som låg till grund för Helsingforslutakten och etableringen av den transatlantiska säkerhetsarkitektur som råder i dag. Deklarationen fastslår att Ryssland omedelbart ska upphöra med sin krigföring i Ukraina och dra tillbaka alla trupper från ukrainskt territorium. Därtill välkomnas internationella initiativ för att uppnå en varaktig fred som garanterar Ukrainas suveränitet. Vidare innehåller deklarationen breda rekommendationer inom alla säkerhetsdimensioner, såsom kärnsäkerhet, demografiska förändringar, ungdomars radikalisering, klimatförändringar, situationen i Mellanöstern och OSSE:s institutionella samarbete. I deklarationen behandlas även den negativa demokratiska utvecklingen i Georgien, och regeringen i landet uppmanas att säkerställa fundamentala demokratiska fri- och rättigheter samt att respektera OSSE:s grundprinciper. Under sessionens sista dag utsågs

det nya ledarskapet för det uppkommande året, där Pere Joan Pons Sampietro utnämndes till att ta över församlingens presidentskap efter Pia Kauma. Samtidigt utsågs fyra vicepresidenter i form av Eugenio Zoffili (Italien), Lucie Potůčková (Tjeckien), Gábor Hajdu (Rumänien) och Irene Charalambides (Cypern). Johan Büser (S) omvaldes till kassör för församlingen, och Carina Ödebrink (S) omvaldes till rapportör för det tredje utskottet.

5.2.1 Utskottssammanträden

5.2.1.1 Utskott I Politik och säkerhet

Rapportören för utskottet uppmärksammade i sin rapport Rysslands fullskaliga invasionskrig i Ukraina, den demokratiska tillbakagången i Georgien, Moldaviens motstånd mot ryska hybridattacker och situationen i Belarus. Diplomatiske framsteg noterades i konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan, där ett utkast till fredsavtal hade tagits fram. Situationen i Mellanöstern var även på agendan, där humanitärt stöd och en tvåstatslösning för Israel och Palestina avhandlades. I de allmänna debatterna fastslogs ett fortsatt stöd för Ukraina, kravet på rättsligt ansvar för krigsbrott, fördjupandet av multilaterala samarbeten och betydelsen av OSSE som plattform för att främja dialog, fred och säkerhet i regionen. Utskottets resolution antogs sedan i slutet av mötet, med totalt 26 ändringsförslag.

5.2.1.2 Utskott II Ekonomi, vetenskap, teknik och miljö

Ordföranden öppnade mötet med att understryka de ekonomiska och miljömässiga utmaningar som församlingen står inför. Utskottets rapportör presenterade sedan sin rapport, som behandlade demografiska nedgångar, organiserad brottslighet, migration i samband med klimatförändringar och vikten av att stärka parlamentarisk diplomati. Rapporten fördömer Rysslands fullskaliga invasionskrig i Ukraina och belyser krigets allvarliga socioekonomiska och miljömässiga konsekvenser. Slutligen fastställer rapporten att OSSE bör verka för fördjupade samarbeten mot korruption och i fråga om klimatkatastrofer, klimattflyktingar, AI och jämställdhet. Resolutionen antogs med tydligt stöd, med 13 ändringsförslag.

5.2.1.3 Utskott III Demokrati, mänskliga rättigheter och humanitära frågor

Under mötet diskuterades ökningen av politiska fångar i regionen, behovet av att bekämpa desinformation samt stärkta rättigheter för minoriteter och hbtqi-personer. Överlag behandlades även behovet av att stärka yttrandefrihet och att stödja människor som drabbas i humanitära kriser i regionen, särskilt i Ukraina och Gaza. Rapportör Carina Ödebrink presenterade sin rapport, som fokuserades på en mängd akuta utmaningar i regionen, såsom försvagningen av fundamentala demokratiska rättigheter, situationen för minoriteter och OSSE:s roll i att främja och upprätthålla mänskliga rättigheter. Ödebrink

påminde församlingen om att iaktta de demokratiska principer som OSSE grundades på: global solidaritet, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Avslutningsvis antogs resolutionen, med 23 ändringsförslag. Hela Portodeklarationen finns att läsa på OSSE PF:s webbplats under rubriken Meetings och vidare via underrubriken Previous.

5.3 Höstmötet i Istanbul

Församlingens höstmöte hölls i november i Istanbul, Turkiet. Temat för sessionen var OSSE vid 50: Förnyat multilateralt samarbete genom dialog och samverkan. Mötet behandlade situationen i Mellanöstern, fördömde Rysslands illegala krigsföring i Ukraina och bortföranden av ukrainska barn samt belyste politiska motsättningar och demokratiska tillbakagångar i regionen. Dialog mellan medlemsstaterna lyftes under hela sessionen fram som en nödvändig förutsättning för att säkerställa säkerhetsgarantier och upprätthålla demokratiska principer. Höstmötet inleddes med ett möte i det ständiga utskottet, där församlingens president Pere Joan Pons Sampietro (Spanien), kassör Johan Büser (S) och generalsekreterare Roberto Montella (Italien) presenterade sina rapporter. Dessutom hälsade ordföranden för den turkiska OSSE-delegationen alla delegater välkomna till Turkiet och Istanbul. Sex ledamöter från den svenska OSSE-delegationen deltog på mötet.

Höstmötet bestod av tre huvudsessioner. Den första sessionen fokuserades på att stärka OSSE:s parlamentariska församling som en plattform för dialog och medling i en polariserad politisk verklighet. Under det andra mötet betonades vikten av den regelbaserade världsordningen, där hållbara och rättvisa strukturer för en global handel är centrala. För det sista och tredje mötet var temat mänskliga rättigheter, med fokus på att stödja utsatta grupper och minoriteter i konfliktfyllda regioner samt att säkerställa att humanitära rättigheter upprätthålls i regionen. Under mötet genomfördes även bilaterala möten med turkiska partier.

6 Svenska ledamöters särskilda uppdrag för församlingen och parlamentariska nätverk

6.1 Svenska ledamöters särskilda uppdrag för församlingen

6.1.1 Uppdraget som kassör för församlingen

Under sommarsessionen i Porto, Portugal, 2025 valdes Johan Büser (S) om som kassör för OSSE:s parlamentariska församling. Mandatet sträcker sig över två år och innebär att Büser bär det politiska ansvaret för församlingens budget och ekonomiska förvaltning, vilket bland annat innefattar ansvaret för att ta fram förslag till budgetar och att rapportera till församlingens medlemmar om OSSE PF:s finansiella situation. Kassören är ledamot av församlingens byrå och det ständiga utskottet.

Under 2025 har kassörskapet i hög utsträckning påverkats av de geopolitiska spänningarna i OSSE-regionen. På grund av att Ryssland sedan den fullskaliga invasionen av Ukraina avstått från att ge sitt årliga finansiella bidrag till OSSE PF har organisationen fortfarande ett budgetunderskott. En ytterligare omständighet är att andra medlemsländer inte gick med på att öka budgeten, vilket resulterade i att kassören efter att ha konsulterat det ständiga utskottet lade fram en budget för perioden 2025–2026 som låg på samma nivå som under föregående år. Sammantaget innebär det en ansträngd situation där medel behöver omprioriteras för att församlingen ska undvika ett större budgetunderskott.

Kassören har även tagit emot och rapporterat om revisionsberättelserna till det ständiga utskottet. Revisionen innefattar en traditionell finansiell revision och en verksamhetsrevision. En av de slutsatser som framfördes till församlingen vid vintermötet var att Rysslands uteblivna betalningar har reducerat OSSE PF:s finansiella reserver på ett sådant sätt att de inte motsvarar den nivå som efterfrågas i det finansiella regelverket.

I egenskap av kassör och ledamot i byrån deltog Büser vid de stadgeenliga mötena, det vill säga vintermötet, sommarsessionen, höstmötet och byråns möten. I december besökte Büser även Wien för att delta på OSSE:s minister-rådsmöte och församlingens byråmöte. Under året hölls tre fysiska möten och ett antal digitala möten med OSSE PF:s sekretariat i Köpenhamn.

6.1.2 Uppdraget som rapportör för det tredje utskottet

Under sommarsessionen i Porto, Portugal, 2025 omvaldes Carina Ödebrink (S) till rapportör för OSSE PF:s utskott för demokrati, mänskliga rättigheter och humanitära frågor. Uppdraget som rapportör innebär att Carina Ödebrink är ansvarig för att ta fram rapporter till utskottet och en resolution till församlingens årliga session.

6.1.3 Uppdraget som rapportör för Ukrainagruppen

Carina Ödebrink (S) har haft uppdraget som särskild rapportör för Ukrainagruppen sedan den 25 november 2024. Uppdraget innebär ett särskilt ansvarstagande och granskande i fråga om brott mot OSSE:s åtagande som man enats om i Helsingforslutakten, kränkningar och övergrepp som rör mänskliga rättigheter, brott mot internationell humanitär rätt samt potentiella krigsförbrytelser. Inom detta ryms speciellt tvångsförflyttningar av ukrainska barn, sexuellt våld under krigstid och människohandel vid humanitära katastrofer.

6.1.4 Uppdraget som särskilt sändebud för återförandet av de bortförda ukrainska barnen

Den 14 oktober utsågs Carina Ödebrink (S) till OSSE:s parlamentariska församlings särskilda sändebud för återförandet av de bortförda ukrainska barnen. Uppdraget innebär att hon ska främja internationellt samarbete mellan organisationer och stater för att utbyta kompetenser och möjliggöra ett effektivt återförande av de ukrainska barn som den ryska federationen har fört bort. Under hösten anslöt sig OSSE:s parlamentariska församling formellt till den internationella koalitionen för att intensifiera det globala samarbetet.

6.1.5 Uppdraget som ledamot i arbetsgruppen för migrationsfrågor

Johan Büser (S) är ledamot i arbetsgruppen för migrationsfrågor sedan september 2021. Under hösten 2025 deltog Johan Büser i ett fältbesök i Marocko med arbetsgruppen. Där behandlades frågor om migrationsflöden samt skydd och integration av migranter och flyktingar.

6.2 Parlamentariska nätverk

6.2.1 Nätverket för unga parlamentariker

Nätverket för unga parlamentariker ger unga parlamentariker i OSSE:s parlamentariska församling möjlighet att träffas och delta i bland annat olika typer av besök och debatter.

Nätverket bildades 2021 efter flera initiativ i församlingen för att öka ungdomsrepresentationen i multilaterala organisationer. Under 2025 hölls träffar med nätverket under församlingens stadgeenliga möten.

Ledamöter från den svenska delegationen deltog i ett antal av nätverkets möten under året.

7 Valobservationer

Ledamöter i församlingen deltar varje år i ett antal valobservationer som utförs på uppdrag av OSSE. OSSE PF deltar för att observera om valen är fria och rättvisa och om de lever upp till de överenskomna åtaganden som fastställdes i Köpenhamnsdokumentet från 1990. Valobservationerna genomförs i regel i samarbete med OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter.

Dagen efter valet lämnar valobservatörernas ledare ett preliminärt uttalande om valet, medan en slutgiltig rapport om hela valprocessen kommer ett par månader senare. Den slutgiltiga rapporten innehåller rekommendationer för hur valprocessen kan förbättras. Alla OSSE:s medlemsländer har åtagit sig att följa upp dessa rekommendationer. OSSE-ordförandeskapet utser en parlamentariker till särskild samordnare för korttidsobservatörerna. Den särskilda samordnaren lämnar det gemensamma uttalandet vid en presskonferens dagen efter valet och ansvarar för att ta fram det gemensamma utlåtandet för valobservationen inklusive förhandlingen av texten. Församlingen utser också en ledare för sin delegation. Inför en valobservation träffar observatörerna företrädare för de politiska partierna, oberoende journalister och valmyndigheter i syfte att få information om situationen i det aktuella landet. Den svenska delegationen har kompletterat församlingens program genom möten med svenska diplomater på plats samt experter och företrädare för civilsamhället.

Under 2025 observerade församlingen fyra val, och den svenska delegationen deltog i tre av dem.

7.1 Presidentvalet i Rumänien

Den 4 maj hölls en första valomgång i presidentvalet i Rumänien. George Simion vann det valet med 40,96 % av rösterna. En andra valomgång ägde rum den 18 maj, då ingen av kandidaterna fick en majoritet i den första valomgången. Liberala Nicușor Dan vann då med 53,6 % av rösterna och tillträdde som president den 26 maj. Den 4 maj var sju parlamentariker från OSSE:s parlamentariska församling på plats för observation och sammanlagt 39 långtidsobservatörer från ODIHR. Den andra valomgången övervakades av totalt 44 valobservatörer från 19 länder, varav 37 långtidsobservatörer från ODIHR och sju parlamentariker samt tjänstemän från OSSE:s parlamentariska församling. Inga svenska ledamöter deltog som valobservatörer.

7.2 Parlamentsvalet i Albanien

Den 11 maj hölls parlamentsval i Albanien. Det socialistiska partiet PS, lett av premiärminister Edi Rama, vann sitt fjärde raka val, med 52,3 % av rösterna. Partiet tog därmed 83 av 140 mandat i parlamentet. Valdeltagandet låg på

44,8 %. I valobservationen deltog ett 70-tal parlamentariker från 31 av OSSE:s medlemsstater. Från den svenska riksdagens OSSE-delegation deltog åtta ledamöter. En av dessa, Björn Söder (SD), var utsedd att leda och representera OSSE:s parlamentariska församlings valobservatörer under observationen. Ett 20-tal ledamöter från 14 medlemsländer deltog även i valobservationen från Europarådets parlamentariska församling (Parliamentary Assembly of the Council of Europe, PACE), varav en svensk ledamot. OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter hade även observatörer på plats en längre tid före och efter valet.

7.3 Parlamentsvalet i Moldavien

Parlamentsval hölls i Moldavien den 28 september. Det EU-vänliga partiet PAS, lett av Maia Sandu, fick en majoritet av rösterna på 50,1 %. Detta resulterade i 55 av 101 mandat i parlamentet för partiet. Valdeltagandet i landet landade på 52 %. Sammanlagt deltog 415 observatörer från 50 länder i valobservationen, varav ett 80-tal parlamentariker från 32 av OSSE:s medlemsstater, 269 lång- och kortidsobservatörer från ODIHR och 24 observatörer från PACE. I valobservationen deltog fyra svenska ledamöter. En av dessa, Linnéa Wickman (S), ledde och representerade OSSE:s parlamentariska valobservatörer under observationen.

7.4 Parlamentsvalet i Kirgizistan

Ett tidigarelagt parlamentsval hölls i Kirgizistan den 30 november. Formellt oberoende kandidater, med politisk lojalitet till president Sadyr Japarov, fick en majoritet av rösterna på valdagen. Ett 80-tal parlamentariker från 28 av OSSE:s medlemsstater deltog i valobservationen på valdagen. OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter och Europarådets parlamentariska församling hade tillsammans 287 observatörer på plats i landet före, under och efter valet. I valobservationen deltog tre svenska ledamöter genom OSSE:s parlamentariska församling.

BILAGA

Förteckning över antagna resolutioner

- Utskottsresolutionen för utskott I (Resolution of the First Committee)
- Utskottsresolutionen för utskott II (Resolution of the Second Committee)
- Utskottsresolutionen för utskott III (Resolution of the Third Committee)
- Helsingforsprocessen 50 år senare (The Helsinki Process 50 Years On)
- 50-årsdagen av Helsingforslutakten: globala utmaningar för fred och säkerhet i OSSE-regionen (The 50th Anniversary of the Helsinki Final Act: Global Challenges for Peace and Security in the OSCE Region)
- Att stärka en positiv agenda för samarbete på västra Balkan (Strengthening a Positive Agenda for Co-operation in the Western Balkans)
- Att trygga stabiliteten i OSSE:s parlamentariska församlings finansiella situation (Securing the Stability of the Parliamentary Assembly's Financial Situation)
- Att stödja erkännandet av staten Palestina som ett medel för att säkerställa fred, regional stabilitet och efterlevnad av internationell rätt (Supporting the Recognition of the State of Palestine as a Means of Ensuring Peace, Regional Stability and Compliance with International Law)
- Att förebygga ungdomars radikaliserings till våldsbejakande extremism och terrorism genom utbildning samt medie- och informationskunnighet (Preventing Youth Radicalization to Violent Extremism and Terrorism through Education, and Media and Information Literacy)
- Maritim säkerhet: En integrerad del av OSSE:s övergripande säkerhet (Maritime Security: An Integral Part of the OSCE's Comprehensive Security)
- Att stödja Moldaviens självständighet och demokrati (Supporting Moldova's Independence and Democracy)
- Att stödja flerspråkighet inom OSSE:s parlamentariska församling (Supporting Multilingualism within the OSCE Parliamentary Assembly)
- Att bemöta den demografiska vintern (Responding to the Demographic Winter)
- Att främja återvinning och skydd av tillgångar som konfiskerats från organiserad brottslighet (Promoting the Recovery and Safekeeping of Assets Confiscated from Organized Crime)
- Att hantera sambandet mellan korruption, organiserad brottslighet och terrorism (Addressing the Nexus Between Corruption, Organized Crime and Terrorism)
- Ungdomsperspektiv på att underlätta kompetensutbyte och förebygga kompetensflykt inom OSSE-området (Youth Perspectives on Facilitating Brain Circulation and Preventing Brain Drain in the OSCE Area)

- Klimatförändringar, korruption och säkerhet: att hantera sammanlänkade hot i OSSE-regionen (Climate Change, Corruption and Security: Addressing Interlinked Threats in the OSCE Region)
- Att stärka parlamentarisk diplomati och samarbete för att skydda framtida generationer (Strengthening Parliamentary Diplomacy and Co-operation to Safeguard Future Generations)
- Att stärka jämställdhet och skyddet av kvinnor (Strengthening Gender Equality and Protecting Women)
- Konsekvenser av bristande efterlevnad av demokratiska normer och valstandarder (Repercussions for Failure to Comply with Democratic and Electoral Standards)
- Att motverka rysk desinformation om andra världskriget och omskrivningen av historien (Countering Russian Disinformation regarding World War II and the Rewriting of History)
- Att stärka stödet för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i OSSE-regionen (Strengthening Support for Sexual and Reproductive Health and Rights in the OSCE Region)
- Att intensifiera åtgärder för att förhindra människohandel med barn och sexuell exploatering av barn (Strengthening Actions to Prevent Child Trafficking and Sexual Exploitation of Children)
- Resolution om att stödja demokrati och OSSE:s värderingar i Georgien (Supporting Democracy and OSCE Values in Georgia)

Portodeklarationen finns att läsa i sin helhet här:

<https://www.oscepa.org/en/documents/annual-sessions/2025-porto/declaration-31/5313-porto-declaration-eng/file>.

Källa till bilden på sidan 3:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/33/Organization_for_Security_and_Co-operation_in_Europe_%28orthographic_projection%29.svg/1024px-Organization_for_Security_and_Co-operation_in_Europe_%28orthographic_projection%29.svg.png